

📰 گزارش یک بیژن یانچیشمه

پایتخت در برابر زلزله آمادگی ندارد

فعلاً به مدیریت بحران دل خوش نباشید!

هفته گذشته باز هم زلزله‌ای به یقه قدرت ۶ ریشتر، سرریل ذهاب را لرزاند؛ گرچه سس‌ریناهی نمانده است تا بر سر مردم خراب کند اما این سؤال باقی است که چنانچه این زلزله در تهران بیاید چه اتفاقی خواهد افتاد و چه میزان آمادگی وجود دارد؟ بسیاری از مسئولان متولی حوزه مدیریت بحران اعلام کرده‌اند که پایتخت در مقابل زلزله مقاوم نیست. اینکه مسئولان به‌صراحت می‌گویند بر برابر زلزله هیچ کاری از دستشان برنمی‌آید، نشان از عمق فاجعه در تهران دارد. با وجود سازمان مدیریت بحران در کشور و حتی در شهر تهران تاکنون اقدامات صورت گرفته نتوانسته است حتی در برابر حوادث کوچک تهران را ایمن کند. متأسفانه بافت متراکم و ریزدانه و همچنین فرسودگی و غیر مقاوم بودن بناهای ساخته شده تهران را به شهری بحرانی در برابر حوادث تبدیل کرده است. تصور اینکه شهر تهران با یک زلزله بزرگ‌تر از ۶ ریشتر به چه شکلی در خواهد آمد نشان از کم‌کاری و ناکارآمدی مسئولان در همه دوره‌های مدیریتی دارد. گویا فقط باید زلزله زود کنیم که زلزله نیاید! چراکه آمادگی‌های فردی و اجتماعی و حتی دولتی در برابر این بحران ناچیز است. در این شرایط با تغییر مدیریت شهری این انتظار می‌رود که شهردار جدید همه تلاش خود را روی اولویت‌های شهری متمرکز کند تا عمق فاجعه‌های احتمالی کاسته شود. توجه به مسامسازی در کنار ایمن‌سازی بناهای موجود و معابر و تأسیسات و رویکرد آمادگی در برابر حوادث می‌تواند اشدت حوادث احتمالی بکاهد.

■ **پایتخت تا چه میزان آمادگی دارد؟**

در کوچک‌ترین زلزله ابتدا صف‌های طولانی برای بنزین در خیابان به راه می‌افتد که خود در فعلولی مانند پایین‌سبب افزایش آلودگی هوای می‌شود اما آسیب‌دین پل‌ها که می‌تواند به مسدودشدن مسیر اصلی منجر شود، ریزش ساختمان‌های بلند مجاور بزرگ‌راه‌ها که می‌تواند مسیر را کاملاً مسدود یا بخش‌های فنی مغفول مانده است.

■ **برای خودروها فرش قرمز پهن نمی‌کنیم**

علی‌پیرحسین‌لو، مشاور اجتماعی معاون ترافیک شهرداری تهران در این رابطه گفت: قرار نیست در خیابان‌ها برای خودروها فرش قرمز پهن کنیم؛ چراکه شهر برای همه شهروندان از جمله اقشار ضعیف و کم‌توان است. اولین قدم برای حل مسئله، فهم درست صورت‌مسئله است. موضوع چهارراه ولیعصر، یکی از اشکال‌ترین نقاط اختلاف دو طرز نگاه به اداره شهر است. نگاه خودرومحور و نگاه انسان‌محور. واقعیت این است که زیرگذر این چهارراه بر مبنای یک نگاه مطلقاً خودرومحور طراحی شده و به علاوه، نیازهای چند قشر مهم جامعه در آن نادیده گرفته شده است.

همچنین شهربانوانی، عضو کمیسیون حمل و نقل و

ناامن کند، آسیب دیدن شبکه‌های آب، گاز و فاضلاب که نه تنها خیابان‌ها، بلکه تونل‌های مترو را نیز تهدید می‌کند، سقوط دکل‌های برق و مخابرات که علاوه بر مسدود کردن مسیرها، احتمال وقوع آتش‌سوزی را نیز افزایش می‌دهد و رها شدن خودروها در سطح خیابان‌ها از سوی مردم به علت نبود امکان حرکت و تمایل آنها برای دسترسی به منزل خود و حیوانات برای باخبر شدن از وضعیت خانواده و بستگان که موجب سد معابر می‌شود از مسائلی است که پایتخت در قدم اول با آن مواجه می‌شود. بر این اساس معاون وزیر کشور و رئیس سازمان مدیریت بحران گفت: تهران برای یک زلزله بزرگ ۷/۵ ریشتری آمادگی ندارد، اما برای حوادث کوچک آمادگی داریم. در این خصوص اسماعیل نجسار با تأکید بر اهمیت آمادگی در برابر حوادث خاطر‌نشان کرد: یکی از کارهایی که می‌توان برای ارتقای آمادگی انجام داد برگزاری مانور است که خوشبختانه هر سال برگزار می‌شود.

معاون وزیر کشور در خصوص آمادگی کشور در برابر حوادث اعلام کرد: این موضوع به سطح حادثه بستگی دارد. اگر حادثه گسترده و در مراکز جمعیت بزرگ باشد سطح آمادگی پایین است، مثلاً تهران برای یک زلزله بزرگ ۷/۵ ریشتری آمادگی ندارد، اما برای حوادث کوچک آمادگی داریم.

این مسئول افزود: در هر حال آموزش برای مقابله با حوادث اهمیت زیادی دارد و به دنبال آن هستیم تا دانش‌آموزان حوادث را بشناسند.

ایمنی تهران در مقابله زلزله بسیار پایین است و همیشه اخبار ناگواری از احتمال بروز زلزله در پایتخت به گوش می‌رسد.

■ **بالاخره باید از یک جا کار را شروع کرد**

در کنار اقدامات صورت گرفته ایرادات فنی سیستم فاضلاب و گازرسانی از بحران‌هایی است که تهران با آن مواجه خواهد بود. ساخت و ساز روی گسل و عدم امکان رسیدگی به برج‌هایی که در کوچه‌های باریک ساخته شده‌اند از دیگر مصیبت‌هایی است که تهران با آن دست و پنجه نرم خواهد

ایران‌تشر

ایران‌شهر ۸۸۴۹۸۴۷۱

د

ساختار مدیریت بحران کشور در پیچ و خم دولت و مجلس قرار دارد و باید هر چه سریع‌تر چهار چوب این ساختار و تقسیم‌وظایف به‌صورت شفاف مشخص شود؛ چرا که حادثه‌خبر نمی‌کند و اگر حادثه‌ای پیش‌آید تلفات و خسارت‌های بسیاری بر جا خواهد ماند. اینکه چرا با وجود حوادث مختلف درس عبرت نگرفته‌ایم جای تأمل دارد

دو هفته پیش در تهران خبر آمد که در تهران زلزله ۶ ریشتری رخ داده است. این خبر در تهران و سایر شهرها با شگفتی و تعجب مواجه شد. این زلزله در حالی رخ داد که هیچ‌کس در تهران و سایر شهرها از وقوع آن خبر نداشت. این زلزله در حالی رخ داد که هیچ‌کس در تهران و سایر شهرها از وقوع آن خبر نداشت. این زلزله در حالی رخ داد که هیچ‌کس در تهران و سایر شهرها از وقوع آن خبر نداشت.

بحران شهرستان‌ها ناقص هستند و هنوز تکمیل نشده‌اند به گونه‌ای که در چهار سال گذشته اعتباری را برای این منظور پیش‌بینی کردند اما هنوز ساخته نشده‌اند.

■ **ساخت برج‌های ۱۵ طبقه در کوچه‌های ۶ متری**
وی با انتقاد از اینکه ساخت برج‌های ۱۵ طبقه در خیابان‌های ۱۲ و کوچه‌های ۶ متری امدارسانی به حادثه‌دیدگان را با مشکل مواجه می‌کند، تصریح کرد: با تخریب ساختمان‌ها حتی تردد عابران با مشکل مواجه می‌شود و هیچ خودرویی امکان رفت و آمد و امدارسانی به حادثه‌دیدگان را ندارد بنابراین تعداد تلفات بسیار زیاد خواهد شد.

■ **توجه شهردار جدید به بحران‌های پایتخت**

شهردار جدید هفته گذشته پس از چندین روز کش و قوس بر سرانجام با گرفتن حکم بهشت‌نشین شد. تجربه علمی و کاری شهردار جدید در حوزه معماری و شهرسازی است و شهر هم از این بعد بیشترین رنج را در دوره‌های گذشته برده است. حال این شهر تهران و مشکلات آن و این هم همت شهردار جدید است تا شهر آریستن حوادث گوناگون را آماده نگه دارد.

توجه به بحران‌های شهری اولویتی است که باید شهردار ضمن دنبال کردن اقدامات صورت گرفته به آنها سامان ببهد. ارتباط شورای شهررداری و دولت پتانسیل مناسبی را در اختیار شهر قرار خواهد داد تا شهر را برای مقابله با حوادث احتمالی پیش‌رو آماده کند. به هر دو شهروندان چشم‌انتظار این هستند تا مدیریت جدید به‌صراحت برنامه‌های خود را در این حوزه اعلام و اقدام به عمل کند.

ساختار مدیریت بحران کشور در پیچ و خم دولت و مجلس قرار دارد و باید هر چه سریع‌تر چهار چوب این ساختار و تقسیم وظایف به صورت شفاف مشخص شود؛ چرا که حادثه‌خبر نمی‌کند و اگر حادثه‌ای پیش‌آید تلفات و خسارت‌های بسیاری بر جا خواهد ماند. اینکه چرا با وجود حوادث مختلف درس عبرت نگرفته‌ایم جای تأمل دارد.

د

روزانه بیش از ۱۵ هزار نفر عابر از زیرگذر چهارراه ولیعصر تردد می‌کنند در صورتی که اگر قرار باشد خط عابر بازگشایی و عابران از سطح خیابان تردد کنند، مشکلات ترافیکی بسیاری برای این منطقه ایجاد خواهد شد

و تردد عابران پیاده از سطح خیابان با ترافیک بسیار سنگینی تا محدوده پل کالج و دورتر از آن مواجه خواهیم شد. در تمام دنیا سواررو محل تردد خودروهای سواری و اتوبوس‌هاست و برای عابران پیاده گذرگاه‌های پل عابر هوایی یا زیرگذر در نظر گرفته می‌شود.

از سوی دیگر رئیس سابق شورای شهر تهران در این رابطه بیان کرد: قطعاً این اقدام به بار ترافیکی این نقطه از شهر اضافه می‌کند. شهر قانون دارد و جایی که زیرگذر یا پل عابر دارد، نباید از عرض خیابان عبور کرد. اگر فقط این اهداف منبأ هستند، پس اجازه دهیم تا مردم وسط اتوبان هم پیاده راه بروند! اگر مدیران واقعاً دلسوز مردم باشند مترو، خطوط اتوبوس و به‌طور کلی حمل و نقل عمومی را توسعه می‌دهند یا پیاده‌روها را وسعت داده و سطح آن‌ها را صاف می‌کنند. اینکه زده عابران را برداریم پیاده‌محوری نیست، بلکه باعث از دست رفتن جان مردم است. تا به حال چند نفر بین زرده اتوبوس‌مانده‌اند و آسیب دیده‌اند؛ بنابراین بهترین راه استفاده از زیرگذر یا پل عابر است.

محیط زیست

۶۰درصدبازچرخی شبکه فاضلاب

عملیاتی نشده است

کمبود بارش از یکسو و تکمیل نبودن شبکه جمع‌آوری فاضلاب شهری از سوی دیگر سبب شده است تا بخش زیادی از فاضلاب شهری به آب‌های زیرزمینی نفوذ کند. آلودگی آب‌های زیرزمینی در شرایطی در شهرها و حاشیه شهر اتفاق می‌افتد که بخشی از آب مورد نیاز مصرف شهری و صنعتی از آب‌های زیرزمینی تأمین می‌شود. به گفته عضو هیئت رئیسه کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس وزارت نیرو تا کنون در کل کشور، حدود ۴۰ درصد تصفیه و بازچرخانی شبکه‌های فاضلاب را عملی کرده‌است و ۶۰درصد آن هنوز به اجرا درنیامده است. بر این اساس لازم است تا اقدامات صورت گرفته برای تکمیل شبکه‌های فاضلاب شهری و صنعتی سریع‌تر تکمیل شود. تصفیه و استفاده مجدد از آب‌های استفاده شده و فاضلاب‌ها می‌تواند بخشی از کمبود منابع آب را در کشور برطرف کند. عضو هیئت رئیسه کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس با اشاره به وظیفه وزارت نیرو در زمینه مدیریت فاضلاب‌ها، گفت: وظیفه جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب‌ها بر عهده وزارت نیرو و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده سازمان حفاظت محیط‌زیست است. وزارت نیرو تا کنون در کل کشور، حدود ۴۰ درصد تصفیه و

بازچرخانی شبکه‌های فاضلاب را عملی کرده‌است و ۶۰درصد آن هنوز به اجرا درنیامده است و حدوداً ۸۰ درصد فاضلاب شهری کشور بدون تصفیه، وارد آب‌های زیرزمینی می‌شود و باعث آلودگی آب و خاک می‌شود و نتیجه آن بروز انواع بیماری‌ها و به خطر افتادن سلامت و بهداشت جامعه است. علی‌محمد شاعری تصریح کرد: طبق قانون، وزارت نیرو مکلف است سالانه ۵ درصد شبکه فاضلاب را گسترش دهد و تا پایان برنامه ششم توسعه ۲۵ درصد به شبکه فاضلابی کشور اضافه شده باشد. اما طبق گزارش‌ها، وزارت نیرو به تکلیف قانونی خودش عمل نکرده که علت اصلی آن نبود اعتبار و بودجه است. دولت

باید برای تصفیه و بازچرخانی فاضلاب و مدیریت پسماند فکر ویژه‌ای بیندیشد. عضو هیئت رئیسه کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی در پایان خاطر نشان کرد: دولت، وزارت نیرو و مردم مکلفند با مشارکت یکدیگر برای جلوگیری از نشت شیرابه‌ها و بازچرخانی فاضلاب‌ها اقدامات لازم را انجام دهند. بسیاری از مردم فکر می‌کنند زباله بعد از رها شدن دیگر به سمت آنها برنمی‌گردد، در صورتی که آلودگی ناشی از نبود مدیریت فاضلاب و پسماند همه ما را به خطر می‌اندازد. محمد پرورش، مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران در خصوص اقدامات انجام شده برای تکمیل شبکه فاضلاب شهری گفت: قطعاً در تعامل بیشتر با مدیریت شهری می‌توانیم در تأمین مالی برای جایگزینی نوسازی آب‌رسانی و همچنین شبکه فاضلاب شهر تهران از ظرفیت‌های شورا بهره بگیریم. وی در تشریح آخرین مراحل پیشرفت شبکه فاضلاب شهر تهران گفت: اجرای بیش از ۶ هزار کیلومتر شبکه جمع‌آوری و نصب بیش از ۶۰۰ هزار انشعاب فاضلاب در شهر تهران ما در مرحله بهتری از تکمیل این شبکه نسبت به گذشته قرار داده‌است. با اجرای شبکه فاضلاب شهر تهران حدود ۸۵۰ میلیون متر مکعب فاضلاب می‌تواند به چرخه مصرف بازگردانده شود. مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران تأکید کرد: تا کنون ۶ هزار و ۵۲۷ کیلومتر از ۹ هزار کیلومتر کل شبکه فاضلاب شهر تهران یعنی معادل ۲۳ درصد اجرایی شده است.

■ **باز یافت هر تن کاغذ از مصرف ۲۷ متر مکعب آب جلوگیری می‌کند**

تولید پسماند کمتر و تفکیک از مبدأ تنها راه برای جلوگیری از هدررفت سرمایه‌های ملی است. برای مثال باز یافت هر تن کاغذ از قطع ۱۷ درخت، مصرف هزار و ۴۵۰ لیتر نفت، ۷ هزار کیلوژول انرژی، ۲۷متر مکعب آب و اشغال دو مترمکعب زمین برای دفن زباله جلوگیری می‌کند. هنگامی که صحبت از تفکیک از مبدأ پسماندها می‌شود جداسازی پسماندهای خشک و تر به ذهن می‌رسد. از آنجایی که پیشگیری بهتر از درمان است در حوزه مدیریت پسماند باید تلاش کرد تا حد امکان پسماند کمتری تولید شود. با این اقدام در مرحله بعدی انرژی کمتری برای تفکیک و دفع پسماندها صرف می‌شود. امروزه می‌توان با تولید کمتر زباله‌هایی که از شیشه، کاغذ و نایلون تشکیل شده است برای حفاظت از محیط‌زیست قدم جدی برداریم. واقعیت این است که این روزها تولید پسماند تبدیل به بخش جدایی‌ناپذیری از زندگی روزمره شده است و تنها کار مفیدی که می‌توان در این باره انجام داد تولید پسماند کمتر و تفکیک از مبدأ است. فاطمه اکبری‌پور، کارشناس پسماند اداره محیط‌زیست درباره ضرورت تفکیک از مبدأ پسماندها به نکات زیر اشاره کرد: هر چرخه باز یافت کاغذ در مقایسه با فرآیند تولید خطی علاوه بر جلوگیری از دفع پسماند در محیط‌زیست، قطع درختان و سرازیر شدن میلیون‌ها لیتر سیاب صنعتی به طبیعت با ۲۸ درصد صرفه‌جویی انرژی همراه است. همچنین باز یافت هر تن کاغذ از قطع ۱۷ درخت، مصرف هزار و ۴۵۰ لیتر نفت، ۷ هزار کیلوژول انرژی، ۲۷ متر مکعب آب و اشغال دو متر مکعب زمین برای دفن زباله جلوگیری می‌کند و این به این معنی ۲۸ درصد صرفه‌جویی انرژی و ۵۸ درصد صرفه‌جویی در مصرف آب و آلودگی هوای کمتر است. وی با بیان این که هر تهرانی به‌طور میانگین در سال ۳۱۰ کیلوگرم پسماند شهری تولید می‌کند، اظهار کرد: هر کیلوگرم پسماند شهری قابلیت تولید ۲۰۰ سی سی شیرابه را دارد که ۲۰۰ سی سی شیرابه می‌تواند ۶ مترمکعب زمین رودخانه‌ای را مسموم کند و مسمومیت ۶مترمکعب آب منجر به مسمومیت ۲۰۰ رأس دام و هزار نفر انسان می‌شود.

تصویر شهر در شبکه‌های مجازی

📸 با وجود این اختلاف سطح، افراد سالم هم به‌زحمت می‌توانند عبور کنند!